BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 135 Sâmbătă 20 Mai 1939
10 Pagini P

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Speranțe legitime

Organizarea și folosirea tineretului în caz de mobilizare este necesară în principiu și oportună în împrejurările actuale.

Experiența din anii războiului mondial a dovedit că golurile cauzate în economia națională și în toate direcțiunile din spatele frontului nu pot să fie acoperite numai prin spontaneitatea străduințelor femeilor și tinerilor rămași la vatră, fără o prealabilă sistematizare a virtuților lor recunoscute. Și cum starea morală și materială a celor dinapoi sunt hotărîtoare în elanurile și sacrificiile celor din fața inamicului, stabilirea unei concordanțe și a unei colaborări sistematice între ambii factori a preocupat și continuă să fie organizată pretutindeni.

Foloasele aduse de nenumărații cercetași în campania pentru întregirea neamului sunt de domeniul istoriei și îndreptățesc cele mai bune speranțe despre ceeace ar putea să pună în serviciul țării, în eventualități ce desigur ar fi și mai groasnice decât cele de atunci, massele de tineri interesați deopotrivă cu părinții și frații lor mai mari, ca patria să fie sprijinită de toți fiii ei, în raport cu puterile fiecăruia, puse în valoare printr'o rânduială cât mai efectivă.

Lucrări ușoare, completând mâna de lucru la munca generală și de mică specializare în industrii, asigurând totdeodată o parte din mâna de lucru necesară executării planului de muncă agricolă; completarea personalului necesar la buna funcționare a instituțiunilor de stat și a organelor de apărare pasivă din interiorul țării; completarea efectivelor organizațiunilor sanitare, cu alte cuvinte o contribuțiune de însemnate proporții la opera socială și la solidaritatea națională: iată ce se așteaptă și iată ce se va putea obține de la un tineret al cărui spirit de încadrare în disciplinele imperativelor conservării naționale se afirmă din ce în ce mai mult.

In ce privește factorul feminin, el are merite necontestate în încercările din alte vremuri, iar organizațiunile pe cât de vaste pe atât de active, care funcționează într'un ritm cu adevărat de invidiat, dau destule garanții pentru viitor.

In asemenea condițiuni, se poate nădăjdui că în interiorul țării situația se va menține într'un caz pe care nimeni nu-l dorește, dar pentru care toți trebue să fie pregătiți, la un nivel corespunzător apărării naționale sub toate formele sale.

Negocierile anglo-sovietice

de I. LUGOSIANU

Convorbirile începute în cursul lui Aprilie între Londra și Moscova, pentru asocierea Sovietelor la un sistem de rezistență colectivă contra agresiunii s'au desfășurat cu cea mai mare discreție. Se știa numai din declarațiile pline de rezervă ale d-lui Chamberlain, la începutul lui Mai, că discuțiile continuă cu un caracter amical și că ele durează fiindcă sunt multe amănunte de luat în considerare și fiindcă interesează și alte State, dar că bunăvoința nu lipsește din partea guvernului britanic. In prima jumătate a lui Mai, cu toate că demisia d-lui Litvinov a provocat oarecare surprindere și neliniște, timp de câteva zile, consultările dintre Anglia și Soviete au devenit mai active, iar obiectul, ca și amănuntele desfășurării lor, au început să fie cunoscute mai de aproape din comunicările și comentariile autorizate ale agențiilor Reuter și Tass și din declarațiile făcute în ziua de 10 Mai la Camera Comunelor de d. Neville Chamberlain. Dat fiind, pe deoparte, interesul considerabil al chestiunii și faptul că Anglia și Franța socotesc contribuția sovietică ca esențială într'un sistem de rezistență colectivă contra agresiunii și având în vedere, pe de altă parte, confuziunea, care a domnit până acum în opinia internațională asupra convorbirilor, poate fi interesant să consemnăm în câteva cuvinte, punctele de vedere și divergențele de păreri ale negociatorilor.

La 9 Mai o comunicare a agenției oficioase Tass, făcută cu prilejul remiterii unor noui propuneri britanice la Moscova, făcea cunoscut pentru prima oară în mod public punctul de vedere sovietic. Declarația agenției Tass arăta în primul rând că propunerile britanice nu menționau ajutorul reciproc de dat Sovietelor ca o urmare a obligațiilor, pe care și le-ar fi luat față de Statele din Europa Orientală și, în al doilea rând, că Marea Britanie nu cerea Uniunii Sovietice să garanteze Statele vecine, ci numai să asiste Franța și Anglia, în cazul când ele ar fi trebuit să facă față obligațiilor lor în Europa răsăriteană.

Față de aceste precizări, d. Chamberlain eșia din rezerva sa și, la 10 Mai, dădea Camerei Comunelor lămuriri cu caracter strict informativ asupra negocierilor, abținându-se dela orice controversă asupra divergențelor ivite în cursul conversațiilor.

Guvernul britanic, spunea în esență, primul ministru și-a luat — împreună cu Franța — obligația de a asista Statele din Europa răsăriteană hotărîte să reziste contra amenințării aduse independenței lor. Această hotărîre a fost luată din inițiativa lui proprie, fără a se consulta în prealabil cu guvernul sovietic și fără a-l invita să participe direct la garanțiile date Statelor amenințate. Numai mai târziu guvernul englez a suggerat Uniunii Sovietice să facă — în ce-o privește — o declarație prealabilă asemănătoare cu cele engleze, în sensul că, dacă Franța și Marea Britanie ar fi împinse la ostilități în îndeplinirea nouilor lor obligațiuni, guvernul sovietic ar fi trebuit să-și dea — la cererea franco-engleză — ajutorul contra agresorului.

Prin urmare, guvernul sovietic n'ar fi fost chemat să se oblige direct față de Statele răsăritene, ci numai față de Anglia și Franța. Numai intervenția acestora ar fi provocat — la cererea lor — asistența sovietică. Această asistență nu era reciprocă în drept. In concepția engleză, reciprocitatea însă părea să existe în fapt, căci era greu de conceput o agresiune contra Statelor garantate de Anglia și Franța, fără ca aceasta, în ultima analiză să nu fi devenit o amenințare pentru Soviete. Pe de altă parte, diplomația engleză căuta să evite orice ar fi putut da — în Anglia sau aiurea — impresia unui bloc ideologic sau a pregătirii unei coaliții militare și orice ar fi putut apărea ca o politică implicită de provocare față de Puterile axei.

Față de aceste propuneri, Sovietele au răspuns cu un plan general de asistență colectivă a tuturor Statelor interesate la rezistența contra agresiunii, oriunde s'ar fi produs, pe baze de reciprocitate deplină între Franța, Anglia și Soviete.

Marea Britanie a lămurit la Moscova punctul său de vedere, arătând că Franța și Anglia nu cer Sovietelor ajutorul, decât dacă ele însile vor fi intervenit în executarea obligațiilor lor proprii.

Guvernul sovietic pare a fi obiectat la aceasta că s'ar putea produce ipoteze, în care U. R. S. S. ar putea fi angajată într'un conflict, fără să fie sprijinită de Marea Britanie și Franța și că, pe de altă parte, fiind obligată să asiste cele două Mari Puteri occidentale și nu Statele atacate, aceasta implică reciprocitatea asistenței în favoarea Rusiei.

D. Maiski, ambasadorul Sovietelor la Londra, a fost asigurat că nu era intenția guvernului britanic ca Rusia Sovietică să intervie fără

(Continuare in pag. 2-a)

Serbările dela Constanța

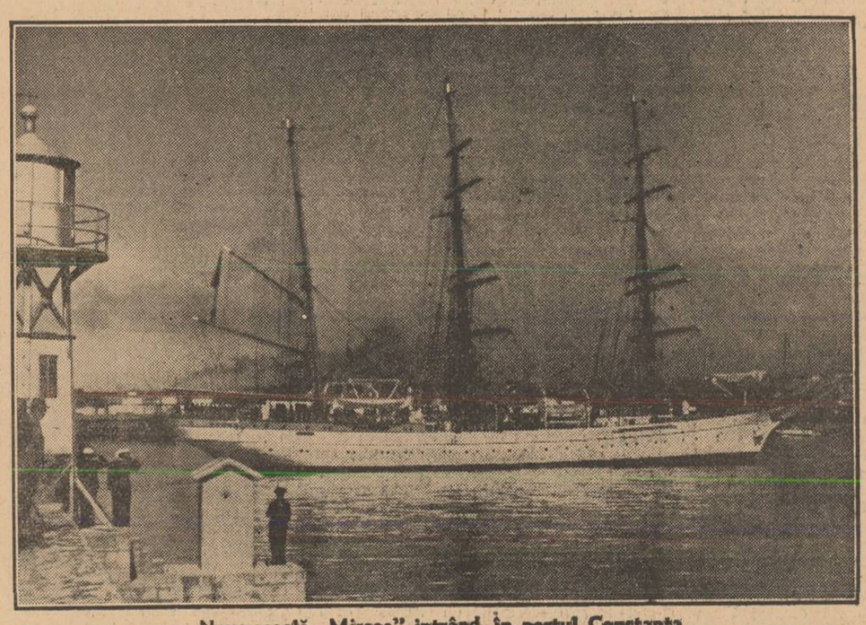

Nava-școală „Mircea" intrând în portul Constanța

Rentabilitatea agriculturii

de ALEX. ALIMĂNEȘTIANU

Una din multiplele probleme economice și sociale, care așteaptă o rezolvire cât mai urgentă la noi, este rentabilitatea agriculturii. Este cea mai vitală, pentru că ține legate de pământ aproximativ 16.000.000 suflete și pentru că agricultura este aceia care dă plugărimei, industriei și comerțului, alimentația și materia primă, provocând, în genere, circulația bunurilor.

Din cauza lipsei de inventar, a secătuirii pământului; datorită lipsei de îngrășăminte, a lipsei de semințe selecționate, asolamentelor raționale, utilizării apelor și mai cu seamă organizării desfacerii produselor, noi pierdem cel puțin 50%, socotind randamentul de 8 chintale grâu la ha. precum arată datele statistice.

Deși am teamă că cifrele plictisesc pe unii cititori, totuși, sunt silit să recurg la ele pentru că sunt singurele, care ne pot arăta adevărata situațiune. Pagubele la producție ar fi la:

Cereale circa	50	milioane chintale	în valoare de circa lei	15 miliarde
Plante alimentare circa	26	„	„ „ „ „ „ „	3 „
„ industriale	„ 5	„	„ „ „ „ „ „	2 „
Fânețe de tot felul	„ 24	„	„ „ „ „ „ „	3 „
Fructe	„ 2	„	„ „ „ „ „ „	1 „
Vii	„ 5	„	hectolitri „ „ „ „ „	2 „
Animale de tot felul	„ 11	„	capete „ „ „ „ „	22 „
Pește	„ 10	„	kgr. „ „ „ „ „	150 milioane
Păduri	„		„ „ „ „ „	500 „

Pământul s'a secătuit în așa grad, încât azi, media producției la noi este de circa 800 kgr. grâu la hectar pe când acum 40—50 ani arendașii își făceau socoteala pe 1500 kgr. grâu la hectar, în medie, în 5 ani, calculând: un an rău, doi ani slabi și doi ani buni, nu însă foarte buni.

Vitele de muncă erau, mai cu seamă boii, bine îngrijiți. In zilele noastre, numărul boilor de jug a scăzut în mod îngrijorător, fiind înlocuiți cu cai, cari sunt, în unele părți cu 50% mai eftini decât boii.

Primăvara aceasta făceam drumul la Constanța și pe tot parcursul, în Ilfov și Bărăgan, se ara pentru porumb în locuri neogorâte de cu toamnă și plugul era tras de 2 mârțoage de cai, aproape să cadă pe brazdă, de slabi ce erau.

Dela război încoace, deși s'au împărțit ha. pământ la capi de familie, nu este an, ca Statul să nu împartă porumb în regiunile lipsite. De obicei, în aceste regiuni nu se văd ogoare făcute de cu toamnă și nici un car de bălegar dus pe locul de muncă, preferind să-l arunce în gârlă. Din tată în fiu au stors acest pământ și nu i-au dat nimic în schimb.

Cu asemenea stăpâni de pământ, nu scăpăm de foamete și nici nu facem rentabilă agricultura noastră.

S'a făcut exproprierea și bine s'a făcut. Este însă datoria împroprietăriților să pună în valoare pământul, pentru că acesta a fost și unul din motivele pentru care s'a făcut exproprierea.

Trebuesc luate măsuri serioase și eficace, nu platonice; altfel avem o pierdere anuală de producție de circa 50 miliarde, după cum se vede mai sus.

Repartizată pierderea totală la producția și desfacerea produselor agricole, ea ar fi de circa 4000 lei la hectar anual.

Pe lângă pierderile la producție, mai avem pierderea la vân-

(Continuare in pag. 2-a)

Detașamente franceze, engleze și americane debarcate la Kulangsu

Londra, 17 (Rador). — **Miercuri seara Amiralitatea a dat publicității un comunicat prin care anunță că detașamente de infanterie marină franceze și britanice au debarcat azi la Kulangsu.**

*

Shanghai, 17 (Rador).— **Un detașament de 43 de pușcași-marinari a fost debarcat azi în concesiunea internațională din Kulangsu de pe crucișetorul american** Marble Head.

Nu se confirmă până acum că ar fi fost debarcate și trupe britanice.

PRECIZARILE D-LUI HULL

Washington, 17 (Rador). **D. Hull, ministrul afacerilor străine, a convocat la departamentul de stat pe reprezentanții presei, precizând în fața lor că nu a trimis niciun fel de instrucțiuni pentru debarcarea de trupe americane la Amoy.**

„Este tot și posibil, — a adăugat ministrul, — ca reprezentanții guvernului american la Amoy, în cooperare cu cei ai Angliei și Franței, să fi făcut apel la trupele internaționale pentru menținerea ordinei și securității străinilor din concesiunea internațională.

DISTRUGATOARE BRITANICE IN LARGUL INSULEI KULANGSU

Hongkong, 17 (Rador). — **Corespondentul agenției Reuter" anunță:**

Distrugătoarele britanice „Duncan" și „Defender" au sosit în largul insulei Kulangsu, regiunea în care se află acum patru vase de război britanice.

Amiralul sir Percy Noel, care a sosit Marți la Amoy, a rămas aci spre a supraveghia desfășurarea situației, în urma debarcării trupelor japoneze la Kulangsu.

DESMINȚIREA UNUI PRETINS ULTIMATUM ENGLEZ

Londra, 17 (Rador). — **In cercurile diplomatice britanice sunt desmințite informațiile de presă care pretind că amiralul sir Percy Noble, comandantul escadrei din apele Chinei care a sosit la Amoy, ar fi remis autorităților japoneze un ultimatum prin care ar cere evacuarea localității Kulangsu.**

JAPONEZII AU RETRAS O PARTE DIN UNITAȚILE DEBARCATE

Hongkong, 17 (Rador). — **Agenția „Reuter" anunță că, după știri din izvor japonez, o parte din unitățile japoneze debarcate la Kulangsu ar fi fost retrase.**

Din același izvor se anunță că municipiul Kulangsu a respins toate cererile japoneze, cu excepția aceleia care cerea ca poliția consulară și municipiul să coopereze cu japonezii pentru menținerea ordinei.

Consiliul municipal internațional din Kulangsu a respins cererile japonezilor

Amoy, 17 (Rador). — **Corespondentul agenției „Havas" retransmite următoarea telegramă a agenției „Domei":**

Consiliul municipal internațional din Kulangsu a respins cererile consulului general japonez la Amoy.

Aceste cereri, prezentate la 13 Mai, urmăreau realizarea unei reforme a administrației municipale și al unui control al agitației teroriste.

Dacă s'ar fi înfăptuit reforma cerută, japonezii ar fi obținut preponderența în administrația municipală din Kulangsu (insulă situată în fața portului Amoy, constituind o confesiune internațional) In același timp s'ar fi lărgit corpul electoral, dându-se drept de vot și coreenilor proveniți din Formosa, cari sunt cetățeni japonezi și sunt instalați în mare număr în porturile provinciei Fukien, mai ales la Amoy.

Prin răspunsul său, consiliul municipal asigură că la Kulangsu s'au luat toate măsurile de precauție pentru a se împiedica activitatea teroriștilor.

Se subliniază în acest răspuns că nu stă în putința consiliului municipal să modifice forma administrativă a concesiunii, nici sistemul electoral, definite prin regulamentele teritoriului. Acestea nu pot fi modificate decât printr'o hotărîre a corpului consular.

——xX⊙●⊙Xx——

Explozie în arsenalul englez dela Woolwich

Londra, 17 (Rador). — **Intr'un atelier pentru fabricarea gloanțelor din arsenalul dela Woolwich s'a produs Miercuri o explozie. Doi lucrători au fost omoriți și alți doi grav răniți.**

Focul care s'a produs depe urma exploziei a putut fi stins înainte de a se întinde la atelierele vecine.

S'a deschis o anchetă.

A explodat un tun pe bordul unui distrugător englez

Londra, 17 (Rador). — **Un tun a făcut explozie azi dimineață pe bordul distrugătorului „Eskimo" în portul Portland.**

Un marinar a fost omorât și alți trei grav răniți.

——xX⊙●⊙Xx——

Ziarist englez impușcat de arabi in Palestina

Ierusalim, 17 (Rador). — *Pe șoseaua dintre Rehovoth și Tel-Aviv teroriștii arabi au impușcat pe d. Michael Clark, care de 27 de ani colabora la ziarul londonez „News Chronicle".*

——xX⊙●⊙Xx——

Aviatoarea maior Paulina Ossipenko

Am anunțat la timp moartea foarte cunoscutei aviatoare ruse Paulina Ossipenko, în cursul unui zbor de antrenament.

Iat-o aci, fotografiată, după unul din îndrăznețele sale zboruri.

——xX⊙●⊙Xx——

Societatea Națiunilor n'a luat in considerare protestul Regelui Zogu

Geneva, 17 (Rador). — *Corespondentul agenției „DNB" transmite:*

După o consultare cu guvernul britanic și francez, secretarul general al Societății Națiunilor a hotărît să nu publice scrisoarea de protest a fostului Rege Zogu al Albaniei, ca piesă oficială a Societății Națiuinlor.

——xX⊙●⊙Xx——

Conferința diplomaților germani din America centrală

Mexico, 17 (Rador). — *Baronul von Collenberg ministrul Germaniei, a plecat la New York unde va participa la conferința reprezentanților diplomatici ai Germaniei din țările Americii centrale.*

Corespondentul agenției „Havas", care transmite știrea, arată că în cursul acestei conferințe vor fi examinate posibilitățile desvoltării influenții germane în țările Americii latine, precum și a relațiunilor economice dintre aceste țări și Germania, pe baza schimbului în natură. Problema cumpărării de către Reich a unor cantități de petrol mexican, va forma, după câte se afirmă, obiectul principal al conferinței.

SILEZIA, IZVOR DE AUR NEGRU ȘI DE CONFLICTE ISTORICE

de AL. GREGORIAN

Gleiwitz-Silezia, 9 Mai 1939

Nu știu care geograf observa cândva că, din cauza înclinației pământului, râurile Poloniei primesc afluenți numai pe partea dreaptă. Aceasta ar însemna că tendința de pătrundere spre Răsărit a popoarelor expansioniste cum ar fi cel german ar intra oarecum în legile firești ale gravitației.

Adevărul e că procesul de prelingere a germanismului peste granițele lui geografice dela Est, e foarte vechi. Cel puțin dela Otto cel Mare se știe exact că una dintre țintele imediate ale războinicilor teutoni era ocuparea „mărcii orientale" de dincolo de Oder și că au și ocupat-o. Mieszko, un viteaz între vitejii regi polonezi, a trebuit să recunoască atunci suveranitatea împăratului și să plătească, începând dela 959, tribut. Nu pentru mult timp însă, căci el își reorganiză oștirea și ocupă Silezia superioară lăsând urmașului său, Boleslas cel Mare, grija de a rotunji granițele politice ale regatului până dincolo de Silezia de Jos, peste Slovacia, spre Moravia.

Aparițiа cavalerilor teutoni și deslănțuirea luptelor lăuntrice provocate de seniori ambițioși, anunță însă prea curând apusul gloriei polone și în Silezia ca și în Pomerania și în Dantzig se așează din nou stăpânire germană. Abia în secolul XIV faimosul ordin cavaleresc e învins la Tannenberg de jagelonul Vladislav, dar fără a-l putea goni de pe malul Balticei și fără a putea împiedica pe markgrafii de Brandenburg să

(Continuare in pag. 2-a)

Anglia și aplanarea conflictului germano-polon

Londra, 17 (Rador). — *In ședința de Miercuri a Camerei Comunelor, deputatul laburist Fletcher a cerut guvernului să dea asigurări că politica sa urmărește să promoveze bune relații între Germania și Polonia și să ușureze pe cât posibil soluționarea pașnică a diferendelor existente.*

D. Chamberlain a răspuns: „Da, dar guvernul nu poate întreprinde o acțiune specifică dacă o asemenea cale nu este urmărită de ambele părți".

Măsuri pentru zădărnicirea grevei dela minele de cărbuni din statul Kentucky

New-York, 17 (Rador). — *Generalul Carter, comandantul gărzii naționale din Harlan (Kentucky) a ordonat să se pună încă 400 de oameni din miliția federală la dispoziția serviciului de ordine care apără minele de cărbuni și pe lucrătorii cari doresc să muncească, împotriva grevișților.*

Conducătorii locali ai sindicatelor au anunțat că vor reacționa dacă trupele și mitralierele nu vor fi retrase până în 24 de ore. Ei au trimis o telegramă de protest d-lui Murchy, ministrul justiției, desaprobând mobilizarea miliției și cerând intervenția președintelui Roosevelt. Președintele a declarat însă că nu are de gând să intervină în conflictele de muncă din Kentucky.

Serbările dela Sulina

In primul rând, dela stânga la dreapta d-nii Gr. Gafencu, ministru de externe; general adjutant Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei; C. Contescu, ministru, delegat al României în comisiunea europeană a Dunării

Străjerele gimn. de fete Orăștie la Catedrala Incoronării din Alba Iulia